JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PHILIPPE LÉGER
31 päivänä toukokuuta 2001 [1]

1. Euroopan yhteisöjen komissio [2] vaatii EY:n perustamissopimuksen 181 artiklaan (josta on tullut EY 238 artikla) perustuvan, komission ja Kreikan oikeuden mukaan perustetun yhtiön Nea Energeiaki Technologia EPE:n [3] vuonna 1985 tekemässä tukea koskevassa sopimuksessa [4] olevan välityslausekkeen perusteella, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaa NET:n palauttamaan sille maksetun tuen kokonaisuudessaan sopimusperusteisine ja laillisine korkoineen. Komissio perustaa vaatimuksensa sopimuksen 9 artiklaan ja Kreikan siviililain 147 §:ään. [5]

I Sovellettavat oikeussäännöt

2. Onko se, että sopimuspuoli jättää ilmoittamatta toiselle sopimuspuolelle taloudellisen tilanteensa olleen suostumusta sitoumukseen pyydettäessä sellainen, että se ei voinut noudattaa sitä, Kreikan oikeuden mukaan petos? Tämän oikeudellisen kysymyksen arviointia on pyydetty yhteisöjen tuomioistuimelta.

Sopimus

3. Koska riita on yksityisoikeudellinen ja koska sen ratkaisu koskee vain kahta edellä mainittua asianosaista, rajoitan oikeussäännösten, tosiseikkojen, asian käsittelyn vaiheiden ja asianosaisten väitteiden kuvauksen siihen, mikä on välttämätöntä perusteluiden kannalta. Näitä seikkoja koskevan tarkemman selvityksen saamiseksi kehotan asianosaisia katsomaan suullista käsittelyä varten laadittua kertomusta, joka on annettu heille tiedoksi.

4. Sopimuksen 1 artiklan ja liitteessä I olevan A luvun 1 ja 2 kohdan mukaan NET sitoutuu toteuttamaan Kean saari -nimisen hankkeen, jonka tarkoituksena on

— pystyttää viimeistään 1.1.1986 300 kW:n tuuliturbiini eräälle Kreikan saarelle

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.
2 — Jäljempänä myös kantaja.
3 — Jäljempänä NET tai vastaaja.
4 — Jäljempänä sopimus.
5 — Jäljempänä siviililaki.

— varmistaa tämän järjestelmän koekäyttö kahden vuoden ajan 1.1.1986 lukien

— luovuttaa se käyttäjien kaupalliseen käyttöön tämän määräajan päättyessä 1.4.1988.

5. Sopimuksen 3 artiklan mukaan yhteisön taloudellinen tuki on 40 prosenttia hankkeen todellisista komission tarkastamista ja hyväksymistä kustannuksista, enintään kuitenkin 46 000 000 Kreikan drakmaa (GRD) ilman veroja.

6. Sopimuksen liitteessä II olevan I luvun 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen ja toisen luetelmakohdan mukaan komissio sitoutuu maksamaan NET:lle 30 päivän kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta 13 800 000 GRD ennakkoa, joka vastaa 30:tä prosenttia tuen enimmäismäärästä. Näiden määräysten mukaan ennakkoa korkoineen voidaan käyttää vain hankkeen toteuttamiseen.

7. Sopimuksen 8 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Komissio voi aina purkaa sopimuksen, mikäli sopimuspuoli ei täytä jotakin sopimusvelvoitettaan, ilmoitettuaan purkuperusteesta saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä, jos tätä velvoitetta ei ole täytetty kuukauden kuluessa ilmoituksesta. Sopimus voidaan purkaa, mikäli sopimuspuoli antaa taloudellisen tuen saamiseksi vääriä tietoja ja sen voidaan katsoa olevan niistä vastuussa. Tällaisessa tapauksessa sopimuspuolen on välittömästi palautettava komissiolle tämän maksama taloudellinen tuki edellä mainitun kuukauden määräajan päättymisestä lukien laskettavine korkoineen. Korkokantana on Euroopan investointipankin [6] sinä päivänä soveltama korko, jona komissio teki päätöksen tuen myöntämisestä kyseistä hanketta varten."

8. Sopimuksen 9 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen noudattamalla kahden kuukauden irtisanomisaikaa, mikäli liitteessä I yksilöidyn työohjelman jatkamiselle ei enää ole edellytyksiä esimerkiksi hanketta koskevien ennakoitavissa olevien teknisten tai taloudellisten vaikeuksien takia tai siksi, että hankkeen arvioidut kustannukset on olennaisesti ylitetty. Tällaisessa tapauksessa komissio voi vaatia, että maksettu tuki palautetaan kokonaan tai osittain sopimuksen irtisanomispäivästä lukien laskettavine korkoineen, jos hankkeella on

6 — Jäljempänä EIP.

sopimuksen irtisanomiseen mennessä saatu kaupallisesti käyttökelpoisia tuloksia. Korkokantana on [EIP:n] sinä päivänä soveltama korko, jona komissio teki päätöksen tuen myöntämisestä kyseistä hanketta varten. Tuen palauttaminen suoritetaan liitteessä II olevien 2.1 ja 2.2 kohdan mukaisten menettelyjen mukaisesti."

9. Sopimuksen 13 artiklassa täsmennetään, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on yksin toimivaltainen ratkaisemaan sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat. Sopimuksen 14 artiklan mukaan sopimukseen sovelletaan Kreikan lainsäädäntöä.

Kreikan lainsäädäntö

10. Siviililain 147 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Joka on petoksella saatu tekemään tahdonilmaisu, voi vaatia toimen mitätöimistä. Mikäli tahdonilmaisun kohteena on muu kuin petoksen tekijä, mitätöintiä voidaan vaatia vain, jos tahdonilmaisun kohde tai se, joka sai välittömästi tämän seurauksena oikeuksia, tiesi tai jos hänen olisi pitänyt tietää petoksesta."

11. Siviililain 157 §:ssä säädetään seuraavaa: "Oikeus vaatia mitätöintiä vanhenee kahden vuoden kuluessa oikeustoimen tekemisestä. Mikäli erehdys, petos tai uhkaus ovat jatkuneet toimen tekemisen jälkeen, kahden vuoden määräaika alkaa tällaisen tilanteen päättymispäivästä lukien. Mitätöintikannetta ei missään tapauksessa voida ottaa tutkittavaksi sen jälkeen, kun toimen tekemisestä on kulunut 20 vuotta."

12. Siviililain 249 §:n mukaan "oikeuksien vanhentumisaika on 20 vuotta, ellei toisin säädetä".

13. Siviililain 345 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Velkoja voi rahavelan takaisinmaksua vaatiessaan vaatia laillista tai oikeustoimessa määrättyä viivästyskorkoa ilman, että hänen täytyy todistaa kärsineensä vahinkoa. Velkoja, joka voi lisäksi todistaa kärsineensä muuta vahinkoa, voi vaatia tämän korvaamista, ellei laissa toisin säädetä."

14. Siviililain 346 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Rahavelan velallisen on maksettava laillista korkoa, vaikka kyse ei ole velallisen viivästyksestä, tuomioistuimessa tehdyn

erääntynyttä velkaa koskevan vaatimuksen tiedoksiantamisesta lukien."

17. NET vastasi jatkuvasti tällaisiin eri pyyntöihin ilmoittamalla, että työt alkaisivat välittömästi, toimittamatta komissiolle kuitenkaan sen pyytämiä asiakirjoja.

II Tosiseikat

15. Komissio maksoi NET:lle sopimusmääräysten mukaisesti 16.7.1985 13 800 000 GRD:n suuruisen ennakon taloudellisesta tuesta, jonka se oli sitoutunut tälle maksamaan.

18. Komissio ilmoitti NET:lle 22.2.1989 päivätyllä kirjeellään, että se oli päättänyt soveltaa sopimuksen 8 artiklaa ja että se näin ollen antoi NET:lle yhden kuukauden määräajan noudattaa velvoitteitaan ja että se purkaisi sopimuksen, mikäli näin ei tapahtuisi.

16. Todettuaan, että yhtäkään hankkeen sopimuksen mukaisista toteuttamisvaiheista ei oltu pantu täytäntöön, komissio vaati NET:tä lukuisia kertoja sopimuksen allekirjoittamispäivästä vuoteen 1988 asti

19. Näin vahvistetun määräajan päätyttyä komissio laati 17.5.1989 maksukehotuksen. Koska tätä laskua ei maksettu, se vaati 23.1.1990 päivätyllä kirjatulla kirjeellä NET:tä maksamaan velan kahden viikon määräajassa.

— noudattamaan velvoitteitaan

— aloittamaan määrätyt työt ja

— toimittamaan sille töiden edistymistä koskevan selvityksen ja jäljennökset luvista hankkeen toteuttamista varten.

20. NET vastasi komission 22.2.1989 päivättyyn kirjeeseen 26.6.1989 päivätyllä kirjeellä ja 21.9.1989 päivätyllä täydentävällä kirjeellä. Näissä kirjeissä NET ilmoitti syyt, joiden takia hanke ei ollut onnistunut, ja täsmensi, että sille oli aiheutunut merkittäviä kustannuksia hankkeen toteuttamiselle välttämättömistä valmistelevista töistä.

21. Se ehdotti näin ollen, että tällaiset kustannukset vähennetään velasta. Se pyysi lisäksi, että se voisi palauttaa 10 000 000 GRD, jotka olivat vielä käytettävissä komission maksamasta summasta, ja sopimuksen irtisanomista sopimuksen 9 artiklan mukaisesti.

22. Komissio hyväksyi NET:n ehdotuksen ja laati 27.3.1990 laskun 9 257 051 GRD:n määrälle 241 500 GRD:n suuruisine pankkikorkoineen eli yhteensä 9 498 551 GRD:lle.[7] Komissio vahvisti maksulle määräajan, joka päättyi 15.5.1990.

23. Komission lukuisista vaatimuksista huolimatta NET ei maksanut tätä summaa.

24. NET ilmoitti komissiolle 29.5.1998, että se ei voinut maksaa vaadittuja summia. Se paljasti lisäksi, että se oli jo pitkään ollut selvitystilassa. Se pyysi uutta määräaikaa ja ehdotti, että komissio hyväksyisi, että se maksaa 4 000 000 GRD.

7 — Jäljempänä myös 27.3.1990 tehty sopimus.

III Asianosaisten vaatimukset

25. Komissio vaatii käsiteltävänä olevalla kanteella, joka saapui yhteisöjen tuomioistuimeen 20.11.1998, että yhteisöjen tuomioistuin

"— hyväksyy kanteen kokonaisuudessaan

— toteaa, että järjestely on pätemätön, koska komissio on suostunut siihen vastaajan vilpillisen menettelyn takia, ja velvoittaa vastaajan korvaamaan komissiolle koko yhteisöltä saamansa rahoituksen eli velan pääoman 13 800 000 GRD korkoineen, jotka sopimuksen määräysten mukaan ovat tämän kanteen tiedoksiantamispäivänä 24 382 218 GRD, eli yhteensä 38 182 218 GRD, johon on lisättävä Kreikan lainsäädännön mukaiset lailliset viivästyskorot laskettuna siitä, kun tämä kanne on annettu tiedoksi vastaajalle, siihen saakka, kunnes koko velka on maksettu, tai ainakin [Euroopan investointipankin] soveltamaan korkokantaan perustuvat korot tämän kanteen nostamisesta siihen saakka, kunnes vastaaja on maksanut koko velan

— toissijaisesti velvoittaa vastaajan maksamaan komissiolle kertomuksen 19 kohdassa mainittuun järjestelyyn perustuvan summan eli 9 498 551 GRD, lisättynä pääomasta maksettavilla koroilla (9 257 051 GRD), jotka sopimusmääräysten perusteella ovat kanteen tiedoksiantamispäivänä 14 643 006 GRD, eli yhteensä 21 141 557 GRD, johon on lisättävä Kreikan lainsäädännön mukaiset lailliset korot laskettuna siitä, kun tämä kanne on annettu tiedoksi, velan maksamiseen saakka, tai ainakin [Euroopan investointipankin] soveltamaan korkokantaan perustuvat korot kanteen nostamisesta siihen saakka, kunnes vastaaja on maksanut koko velan

— velvoittaa kummassakin tapauksessa NET:n korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut, asianajajapalkkiot mukaan luettuina".

26. NET vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

"— hylkää kanteen kokonaisuudessaan

— toissijaisesti velvoittaa vastaajan maksamaan kantajalle 3 986 545 GRD ilman korkoja

— velvoittaa kantajan korvaamaan vastaajan oikeudenkäyntikulut, asianajajapalkkiot mukaan luettuina".

IV Komission ensisijainen vaatimus

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

27. Komissio väittää, että se hyväksyi NET:n ehdottaman järjestelyn, koska NET vakuutti, että sillä oli käytettävissään 10 000 000 GRD. NET:n mukaan tämä oli jäännös sen saamasta 13 800 000 GRD:n ennakkomaksusta. Tämän ehdotuksen hyväksymisen hiljaisena mutta selvänä ja kiistattomana ehtona oli sopimuksen purkautumisen uhalla lisäksi se, että mainittu määrä todella maksettiin.

28. Kantaja vetoaa vaatimustensa tueksi NET:n 29.5.1998 päivättyyn kirjelmään. Se katsoo, että tämän kirjelmän perusteella NET:llä ei järjestelyä ehdottaessaan selvästikään ollut aikomusta maksaa takaisin osaa saamastaan ennakkomaksusta vaan että sen ainoana tarkoituksena oli petok-

sella saada kantaja myöntämään lisäaikaa takaisinmaksulle ja lopulta alentamaan velkamäärä. Tämän strategian mukaisesti NET varoi ilmoittamasta komissiolle joutuneensa selvitystilaan.

29. Kantajan mukaan edellä esitetystä seuraa, että kantajan päätös hyväksyä NET:n ehdottama järjestely ja tästä johtuva yhteisön saatavan pieneneminen ovat pätemättömiä. Komissio katsoo olevansa NET:n harjoittaman, siviililain 147 §:ssä tarkoitetun petoksen uhri. Komissio vaatii tämän takia, että järjestely todetaan mitättömäksi ja että vastaaja velvoitetaan maksamaan ennakkomaksu takaisin kokonaisuudessaan, eli 13 800 000 GRD sopimusperusteisine korkoineen ja laillisine viivästyskorkoineen.

30. NET kiistää, että 27.3.1990 tehty sopimus olisi perustunut sen harjoittamaan petokseen.

31. Vastaaja katsoo, että sen 26.6.1989 päivätyssä kirjeessään esiintuoma "halukkuus maksaa takaisin" 10 000 000 GRD ilmensi ainoastaan sen toivetta noudattaa sopimusta siten kuin se uskoi sitä sovellettavan ja sen voivan olla täytäntöönpantavissa. Vastaaja korostaa tältä osin, että tämä rahamäärä ei ollut sen käytettävissä ja että se oli hankittava.[8] Se katsoo tämän perusteella, että päätös irtisanoa sopimus sen 9 artiklan mukaisesti ei riipu edellä mainitun summan maksamista koskevasta hiljaisesta tai nimenomaisesta ehdosta.

32. NET vetoaa myös siihen, että mikäli yhteisöjen tuomioistuin katsoisi, että komissio on petoksella saatu hyväksymään 26.6.1989 ja 21.9.1989 päivätyissä kirjeissä esitetty ehdotus, oikeus riitauttaa oikeustoimi petoksen takia on kuitenkin jo vanhentunut. NET vetoaa tältä osin Kreikan siviililain 157 §:n säännöksiin, joiden mukaan oikeus vaatia mitätöintiä vanhenee 2 vuoden määräajassa.

Arviointi

Kreikan positiivinen oikeus — siviililain 147 §

33. Siviililain 147 §:n mukaan petoksella on kaksi tunnusmerkkiä. Ensinnäkin petoksessa on kyse epärehellisistä toimista. Toiseksi petoksen tekijä toimii tahallisesti.

8 — Vastine, s. 12 ja 13.

34. Ensimmäisen tunnusmerkin osalta on todettava, että Kreikan tuomioistuinten vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan petosta on kaikenlainen toiminta, jolla pyritään luomaan virheellinen mielikuva tai vaikutelma todellisuudesta tai vahvistamaan sellaista esittämällä valheellisia seikkoja tosina, salaamalla tosiasioita tai paljastamalla tosiasioita vain osittain. Velvollisuus paljastaa eräitä seikkoja tai ilmaista toiselle sopimuspuolelle tiettyjä tietoja riippuu sopimustyypistä, sopimuspuolten välisen suhteen edellyttämästä vilpittömyydestä, hyvästä tavasta ja vastavuoroisista käytännöistä. Liikealalla sopimuspuolen velvollisuus ilmaista taloudellista tilaa koskevia tietoja on tavallista laajempi erityisesti silloin, kun on kyse taloudellisesta riskinotosta.

35. Toinen tunnusmerkki koskee tekijän vilpillistä tarkoitusta eli toisin sanoen tekijä tiesi tai ainakin tiedosti, että hänen käyttäytymisensä on petosluonteista, ja hyväksyi petoksesta aiheutuneet seuraukset. Petoksen käsite ei näin ollen kata tekijän tuottamusta, vaikka se olisi vakavaakin.

36. Jotta oikeustoimi voidaan mitätöidä petoksen takia, oikeuskäytännön mukaan tekijän valheen ja oikeustoimen tekemisen on oltava syy-yhteydessä toisiinsa. Tointa ei voida mitätöidä ja petoksen tekijä voi vapautua kaikesta vastuusta, mikäli hän osoittaa, että petos ei ole vaikuttanut uhrin sopimuksentekotahtoon ja että tämä olisi tehnyt sopimuksen ilman petollista toimintaakin.

37. Kreikan lainsäädännön mukaan petosta ei lähtökohtaisesti oleteta, vaan sen väitetyllä uhrilla on todistustaakka.

Siviililain 147 §:n soveltaminen tässä asiassa

38. Komissio väittää, että 27.3.1990 tehty sopimus on pätemätön. Komission mukaan se hyväksyi sopimuksen, koska vastaaja antoi sille vääriä tietoja taloudellisesta tilanteestaan. Komissio väittää NET:n todenneen, että sillä on jäljellä yhteisön maksamasta määrästä 10 000 000 GRD ja että se voi näin ollen palauttaa komissiolle tämän jäännöksen. Kantaja vetoaa lisäksi siihen, että NET salasi tärkeitä seikkoja, kuten sen, että menettely sen selvitystilaan asettamiseksi oli aloitettu.

39. Komission mukaan vastaaja, joka tiesi näistä seikoista ehdottaessaan järjestelyä, salasi ne tarkoituksellisesti. Komissio vetoaa siihen, että se ei olisi ikinä hyväksynyt kyseessä olevaa ehdotusta, mikäli sille olisi ilmoitettu näistä seikoista.

40. Vastaaja myöntää, että silloin, kun se ehdotti määrän maksamista kantajalle, sillä ei ollut sitä hallussaan. [9]

41. Kreikan positiivisen oikeuden mukaan petoksen käsite on hyvin laaja, sillä petoksen tunnusmerkistön voi täyttää mikä tahansa toiminta, jolla pyritään luomaan virheellinen mielikuva tai vaikutelma todellisuudesta tai vahvistamaan sellaista, joten katson, että koska NET valehteli tosiasiallisesti käytössään olleista summista, jotka se ehdotti maksavansa kantajalle, käsiteltävänä olevassa tapauksessa täyttyy petoksen käsitteen aineellinen tunnusmerkistö.

42. Komission mukaan NET:n toiminta oli vilpillistä sen takia, että NET:llä ei ollut käytettävissään niitä määriä, jotka se ehdotti maksavansa komissiolle pyytäessään komission suostumusta velkamääränsä alentamiseksi. Komission mielestä se, että vastaaja esitti valheellisesti taloudellisen tilanteensa, riittää todistamaan sen, että vastaajalla ei ollut aikomusta ryhtyä sitoutumaansa rahojen palauttamiseen.

43. NET kiistää ehdottomasti sen, ettei sillä olisi ollut aikomusta suorittaa velkojaan. Se väittää päinvastoin, että sen tahto noudattaa velvoitteitaan ilmenee sen ponnisteluista sopimusmääräisen velkamäärän alentamiseksi; ponnistelut konkretisoituivat, kun se ehdotti 26.6.1989 komissiolle sopimusta. NET:n mukaan olisi ollut turhaa yrittää hakea komissiolta velkamäärän alentamista, mikäli sillä ei olisi ollut mitään aikomusta maksaa velkojaan.

44. Todettakoon, että komission väitteitä eivät tue mitkään aineelliset seikat tai todisteet, joiden perusteella voitaisiin päätellä, että NET oli sellaisessa taloudellisessa tilanteessa, että sen 26.6.1989 päivätyssä kirjeessään ehdottama takaisinmaksu oli täydellisen utopistista tai mahdotonta. Mitään päivämäärää, jolloin NET oli maksukyvytön, ei ole täsmennetty. Komissio ei ole myöskään esittänyt kirjanpitotositteita, jotka todistaisivat esimerkiksi sen, että NET:llä ei ollut sopimusta ehdottaessaan kolmansilta perittävissä olevaa saatavaa eikä luottoa.

45. Edellä esitetystä seuraa, että komissio ei ole näyttänyt toteen, että petoksen tekijän toiminta oli luonteeltaan vilpillistä. Siviililain 147 §:ää ei näin ollen sovelleta.

9 — Ibidem.

V Komission toissijaisesti esittämä vaatimus

viivästyskorkoa kanteen tiedoksiantopäivästä lukien velan täysimääräiseen maksamiseen saakka tai toissijaisesti maksamaan Euroopan investointipankin soveltaman korkokannan mukaista viivästyskorkoa kanteen nostamisesta lukien velan täysimääräiseen maksamiseen saakka.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

46. Komissio vetoaa toissijaisesti siinä tapauksessa, että yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että komissio on pätevästi hyväksynyt 27.3.1990 tehdyn sopimuksen ja että se sitoo yhteisöä, siihen, että NET:n on palautettava 27.3.1990 tehdyn sopimuksen mukainen määrä eli 9 498 551 GRD sopimuksen 9 artiklan mukaisine korkoineen ja laillisine viivästyskorkoineen.

47. Komissio vetoaa siihen, että 27.3.1990 tehdyn sopimuksen mukaan sopimuspuolten tekemä tukisopimus irtisanottiin sopimuksen 9 artiklan perusteella. Tämän määräyksen mukaan komissio voi nimenomaan vaatia tukena maksettujen määrien palauttamista kokonaan tai osittain korkoineen irtisanomispäivästä lukien. Tässä määräyksessä täsmennetään myös, että korkokantana on Euroopan investointipankin sinä päivänä soveltama korko, jona komissio teki päätöksen tuen myöntämisestä kyseistä hanketta varten.

48. Komissio vaatii lisäksi, että NET on velvoitettava maksamaan velan koko määrälle siviililain 346 §:n mukaisesti laillista

49. NET tunnustaa velkansa ja 27.3.1990 tehdyn sopimuksen pätevyyden, mutta vetoaa siihen, että tukisopimuksen puitteissa aiheutuneet kustannukset ovat suuremmat kuin se ilmoitti komissiolle 26.6.1989 ja 21.9.1989 päivätyissä kirjeissään. Se täsmentää, että kustannukset, jotka se ilmoitti komissiolle ja jotka tämä hyväksyi 27.3.1990 tehdyn sopimuksen puitteissa, vastasivat sen tekemää veroilmoitusta mutta eivät todellista sopimustilannetta. Se toteaa kuitenkin, että sen on mahdotonta näyttää toteen väitettyjä ylimääräisiä kustannuksia.

50. NET katsoo lisäksi, että mikäli yhteisöjen tuomioistuin hyväksyisi jonkin komission vaatimuksista, korkokantana pitäisi olla Euroopan investointipankin soveltama korko. NET kiistää kuitenkin komission vaatimuksen, joka koskee laillista viivästyskorkoa. Koska sopimuspuolet eivät sopineet viivästyskorosta, NET:n mukaan sitä ei voida velvoittaa maksamaan tällaisia korkoja siviililain 346 §:n perusteella.

Arviointi

51. Todettakoon, että sopimuspuolet sopivat 27.3.1990 tehdyllä sopimuksella NET:n rahavelasta, sen määrästä ja eräantyneistä koroista.

52. Koska NET:n esittämä velkamäärän muuttamista koskeva vaatimus ei ole oikeutettu, sitä ei voida hyväksyä.

53. Edellä esitetystä seuraa, että 27.3.1990 tehty sopimus on katsottava päteväksi ja sitä on sovellettava.

54. Ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaa vastaajan maksamaan komissiolle 27.3.1990 tehdyn sopimuksen mukaisen määrän eli 9 498 551 GRD.

55. Komissio vaatii, että NET velvoitetaan maksamaan sopimusperusteista korkoa ja laillista viivästyskorkoa velan koko määrälle, ja tältä osin on todettava, että sopimuksen 9 artiklassa määrätään nimenomaisesti, että komissio voi vaatia tukena maksettujen määrien palauttamista kokonaan tai osittain viivästyskorkoineen sopimuksen irtisanomispäivästä lukien. Tässä artiklassa määrätään lisäksi, että korkokantana on Euroopan investointipankin sinä päivänä soveltama korko, jona komissio teki päätöksen tuen myöntämisestä kyseistä hanketta varten.

56. Areios Pagos (Kreikka) katsoi tuomiossa 272/1994,[10] että siviililain 346 §:n mukaista laillista korkokantaa sovelletaan toissijaisesti, mikäli sopimuspuolet eivät ole sopineet sopimusperusteisesta korosta. Mikäli sopimuspuolet ovat määrittäneet sopimusperusteisen korkokannan, sitä sovelletaan mainitun tuomion mukaan laillisen korkokannan sijaan kaikissa tilanteissa, myös silloin, kun sopimusperusteinen korko on laillista korkoa alhaisempi.

57. Sopimusmääräyksissä täsmennetään nimenomaisesti käsiteltävänä olevassa tapauksessa sovellettava viivästyskorko.

58. Komission sopimusmääräyksiin perustuva vaatimus on näin ollen hyväksyttävä ja NET on velvoitettava maksamaan sopimuksen mukaista viivästyskorkoa.

59. Ehdotan näin ollen, että NET velvoitetaan maksamaan 9 498 551 GRD kor-

10 — NoB 1995, s. 57, NOMOS-tietokanta.

koineen, jotka lasketaan Euroopan investointipankin sinä päivänä soveltaman koron perusteella, jona komissio teki päätöksen tuen myöntämisestä Kean saari -hanketta varten, sopimuksen irtisanomisesta lukien vastaajan suorittamaan velan täysimääräiseen maksamiseen saakka.

60. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja koska NET on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Ratkaisuehdotus

61. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaa Kreikan oikeuden mukaan perustetun Nea Energeiaki Technologia EPE -yhtiön

— maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle 27.3.1990 tehtyyn sopimukseen perustuvan määrän eli 9 498 551 GRD korkoineen, jotka lasketaan Euroopan investointipankin sinä päivänä soveltaman koron perusteella, jona komissio teki päätöksen tuen myöntämisestä Kean saari -hanketta varten, sopimuksen irtisanomisesta lukien vastaajan suorittamaan velan täysimääräiseen maksamiseen saakka

— vastaamaan oikeudenkäyntikuluista.